

SLÆGTS-NYT

FAMILIEMEDDELELSER FOR STORGAARD-SLÆGTEN

Nr. 28

DECEMBER 1971

20. årgang

Et jubilæum !

Med dette nummer af »Slægts-Nyt« kan vi fejre et 20 års jubilæum. Det vil dog ikke blive fejret ved nogen jubilæumsfest eller stor reception. Man kan sige, at jubilæet markeres ved, at Laurits Storgaard efter 5 års tjeneste som redaktør for »Slægts-Nyt« og formand for slægtsfestudvalget har ønsket med sine 80 år på bagen nu at trække sig tilbage fra stillingen som leder, dog er han stadig i udvalget. Vi i udvalget bringer dig vor varmeste tak og hyldest for det store arbejde, du har gjort for Storgaard-slægten og din aldrig svigende interesse for slægtens ve og vel. Det er fantastisk, at du, de 80 år til trods, har klaret det

hele til alles fulde tilfredshed. Hjertelig tak for din indsats, og vi håber, at vi endnu mange år fremover må have glæde af din medvirken og store kendskab til slægten;

Ved vort slægtsudvalgs udflugt sidste sommer blev Antonny Storgaard valgt til at varetage hvervet som redaktør, hvilket jeg lovede foreløbig for et år. Derimod blev lederstillingen nu delt, så Johannes Nielsen, »Hinge Storgaard«, blev formand og kasserer. Vi håber, at vi fremover må fortsætte og evt. forbedre slægtsarbejdet. Tak til hele udvalget og slægten for godt samarbejde. *Red.*

Kontingent

På grund af de stadig stigende omkostninger har vi set os nødsaget til at sætte kontingentet op til mindst 4 kr. Vi beder derfor alle snarest sende dette beløb på vedlagte giroblanket til:

Giro 74022,
Johannes Nielsen, »Hinge Storgaard«,
Hinge, 8620 Kjellerup.

Hermed hjertelig tak for såvel små som store bidrag til »Slægts-Nyt«. *Red.*

Stof til Slægts-Nyt

Husk fremover at sende alt, såvel nyt som artikler og deslignende til »Slægts-Nyt« til Antonny Storgaard, Hjarbæk, 8831 Løgstrup. Hvor mange ligger ikke inde med viden om hændelser af ny såvel som ældre dato, der vil have almen interesse for slægten. Frem med pen og papir og hjælp at fylde næste nummer af »Slægts-Nyt«. *Red.*

Glædelig jul

og et godt nytår ønsker vi
hele Storgaard -slægten.

Avisudvalget.

Dødsfald

Jacob Bitsch i Vejle døde d. 30. august 1971 og blev begravet i Vejle den 2. september 1971. Jacob, som forhen var så kvik og rask, var i de senere år syg - han led af astma, dårligt hjerte m.m.

Han var i sin tid uddeler i Nørskovlund Brugsforening i 2 år, derefter i over 30 år ekspedient i Vejle Dampmølle, indtil sygdom tvang ham til for over 10 år siden at holde op.

Jacob Bitsch blev 75 år.

Kaj Rahbe Pedersen i Solrød er død i 1971. Nærmere dato og omtale mangler.

Niels Døssing Storgaard døde den 6. februar 1971 på Kjellerup Sygehus og begravedes under meget stor deltagelse på Hinge Kirkegaard ved siden af den broder, med hvem han levede sammen i hele begges manddomstid i barndomshjemmet i Nørskovlund - vor broder Kristian.

Døssing var tro mod de sæder og skikke, som var med til at danne det landsbymiljø, hvor man levede i stærkt interessefællesskab med hinanden, og hvor hjælpsomhed og gæstfrihed var en selvfølge, ligesom familiefællesskabet og dettes gamle traditioner var del af både hans og Kristians liv. Nu er det gamle hjem solgt, tilbage er kun minder - gode minder.

»Mindet lader som ingenting, er dog et lønligt kildepring«, dertil har Kes og Døs bidraget - det er svært at skille de to ad, når vi mindes den sidste epoke af vort barndomshjem - nu Døssing ikke er mere, gav mange ved mindefesten for ham udtryk for det, også vi, der stod ham nærmest, kan tilslutte os: »Ære være hans minde«. Arne.

Fødsler

Slægtsbog, side 107, I. E. 2.

Bodil og Hans Boysen, en søn, Thomas Bitsch Boysen, f. den 23. august 1970.

Slægtsbog, side 86, I. L. 1.

Doris og Bent Fahlberg, Bjerringbro, en datter. Ikke døbt, født den 9. november 1971.

Slægtsbog, side 98, VIII. A. 1.

Anna og Vagn Vedel Hestbæk i Voel, en datter, Mette Vedel Hestbæk, født den 7. maj 1971.

Slægtsbog, side 108, IV. G. 2.

Bodil og Kaj Navndrup Svendsen, en datter, Anna Kathrine Navndrup Svendsen, født den 22. april 1971.

Slægtsbog, side 108, IV. G. 1.

Birgit og Ole Pedersen, Silkeborg, en søn, Stig Uffe Nørskov Pedersen, født den 20. juni 1971.

Bryllup

Slægtsbog, side 157, VI. B. 3.

Lærer Poul Storgaard Frits, gift den 20. juni 1970 med børnehavelærerinde Birgit Berg Pedersen i Sct. Nikolaj Kirke i Kolding. Birgit er datter af lektor Karl Pedersen, Kolding.

Slægtsbog, side 107, I. E. 2.

Tandlæge Bodil Bitsch er den 21. februar 1970 i Silkeborg Kirke viet til tandlæge Hans Boysen, Vejle, født den 9. maj 1938. Søn af bankkasserer Svend Boysen og hustru Else i København.

Slægtsbog, side 108, IV. C. 1.

Birgit Marie Nielsen, gift den 20. juli 1968 med repræsentant Ole Pedersen, Silkeborg, født den 28. april 1942.

Slægtsbog, side 108, IV. C. 2.

Sygeplejerske Bodil Nielsen; gift den 15. marts 1969 med læge Kaj Navndrup Svendsen, født den 25. oktober 1943 i Aalborg.

Slægtsbog, side 108, IV. C. 3.

Lærerstuderende Bente Højgaard Nielsen, gift den 24. juni 1971 med lærer Hans Erik Jeppesen, Hjern, født den 1. februar 1948.

Lærerstuderende Jette Aagaard Nielsen, datter af sygeplejerske fru Aase Nielsen, Højvangen, Kjellerup, blev den 25. september 1971 viet i Hørup Kirke til lærerstuderende Ib Pedersen, Herning, søn af købmand Louis Pedersen, Aalborg, fh. Kjellerup.

Sølvbryllup

Johanne og Egon Nielsen, Hvam, 4. juni 1972.

Erna og Larvid Klüver, Vejle, 4. december 1972.

Aase og Clarence August Dahm, USA, 1972.

Edith og Svend Bitsch, Vejle, den 16. novbr. 1972.

Ritta og Carsten Nielsen, Hammel, d. 29. maj 1972.

Johanne og Niels Chr. Andersen, Nørskovlund, den 29. november 1972.

Rita og Svend Lykke Storgaard, Middelfart, den 18. maj 1972.

Elly og Knud Storgaard Rask, Hinge, den 18. maj 1972.

Henny og Holger Neergaard Madsen, Silkeborg, den 18. november 1972.

Runde tal 1912

Søren Sigvald Michaelsen, Vejle, 4. okt., 80 år.

Henny Davidsen, Silkeborg, 9. juni, 50 år.

Ida Jensen Aaen, Aarhus, 26. november, 65 år.

Niels Storgaard, Nørskovlund, 16. sep. 70 år.

Sv. Aa. Rasmussen, Bjerre, 8. december, 70 år.

Agnes Kirkegaard, Kjellerup, 15. juli, 65 år.
Charles Kirkegaard, Kjellerup, 22. feb., 70 år.
Chr. Leth Mikkelsen, Viborg, 20. dec., 60 år.
Jette Helene Storgaard, Bjerringbro, 26. apr. 50 år.
Julie Madsen, Nørskovlund, 24. februar, 50 år.
Ingeborg Nielsen, Hinge, 16. maj, 60 år.
Knud Rask, Hinge, 11. oktober, 50 år.
Jørgen Bille Jakobsen, Kbh., 9. december, 50 år.
Ejvind Krestensen, Kjellerup, 25. marts, 50 år.
Sv. Lykke Storgaard, Middelfart, 3. juli, 50 år.
Helga Sara Jakobsen, Brønshøj, 8. juli, 65 år.
Agda Nielsen, Taul, 10. april, 65 år.
Jens Chr. Jensen »Døssing«, 10. juli, 85 år.
Magda Hermansen, Kjellerup, 30. april 65 år.

Ragnhild Jensen, Sinding, Herning, 5. juli, 60 år.
Viggo Storgaard, Ans, 4. juni, 75 år.
Aage Storgaard, Fensted, 20. september, 60 år.
Kaj Børge Storgaard, Aarhus, 23. februar, 60 år.
Anna Storgaard, Aarhus, 20. juni, 60 år.
Almuth Buck Møller, Hellerup, 10. oktober, 80 år.
Agnes Bitsch, Aarhus, 15. februar, 80 år.
Marie Kirstine Lauridsen, Kjellerup, 3. dec. 60 år.
Johannes Nielsen, Nørre Snede, 27. nov., 65 år.
Johanne Thorman, Resdal, 9. august, 65 år.
Edith Bitsch, Vejle, 4. september, 50 år.
Ellen Helene Andersen, Thurø, 16. nov., 50 år.
Glemte sidste år:
Peter Storgaard, Aarhus, 26. januar 1971, 70 år.

Vor første gås !

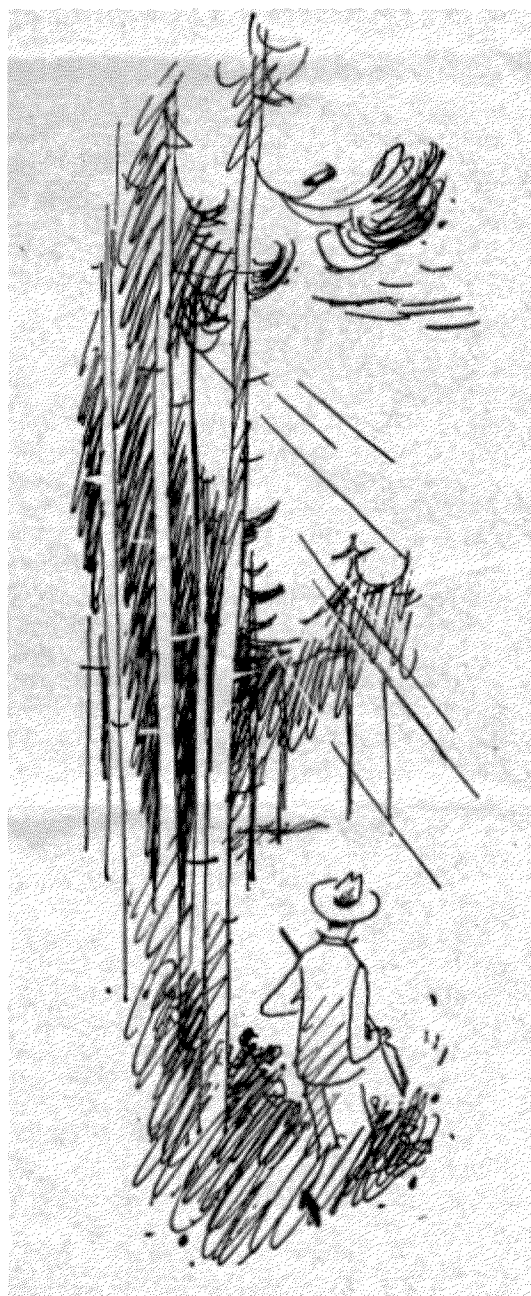
Det var den 2. oktober, jeg husker det, som var det i går. Jeg havde inviteret Poul, min nevø, på jagt. Vi havde begge glædet os til denne jagtdag, ikke mindst Poul. Det er med fremmed jagt som med fremmed mad - det er nyt og spændende. Man venter uvilkårligt, at det vrirler med vildt.

Morgenen oprandt med blikstille og tæt tåge. Kl. 8 var Poul på pletten medbringende sin tyske ruhårs han »Jean«. Det var en hårdfør og robust hund, god apportør til land og vand. Det var netop en periode, hvor jeg stod uden hund, så Jean var særdeles velkommen.

Gertrud var klar med kaffen, og ½ time senere kørte vi ud til reviret. Solen var nu ved at trænge igennem, og længe varede det ikke, før alt lå badet i strålende solskin. Det ville blive en rigtig varm dag.

Vi havde vel gået ca. ½ time, da der sprang en hare for Poul. Den faldt for hans første skud, og Jean apporterede pænt og afleverede til Poul. Den gik i rygsækken. Lidt senere nåede vi frem til Thorvald, der havde travlt med kartoffeloptagning, dog ikke mere end han havde tid at slå en sludder af med os om jagt, og hvad vildt, han mente, forefandt på hans mark. Det er noget, lodsejerne sætter pris på, at man gi'r sig tid til en sludder med dem og delagtiggør dem i vore oplevelser ude i naturen.

Vi fortsatte nu ned mod den 13 tdr. land store Sejers mose. »Skal vi ud i mosen?« spørger Poul. »Nej,« siger jeg, »for det første tror jeg, vejret er alt for godt til, at her ligger ænder i dag, for det andet er lyng og siv så drivende våde af dug, så vi bliver gennemblødte neden om, og for det tredje får vi nok i at komme over markerne.« Altså fortsatte vi om langs kanten af mosen. Idet vi nu skræver over et

hegn og kommer ind på en græsmark, kommer de der gående køer stormende hen til os. Det var jo særlig hunden, de havde kik på. Ved synet af den store overmagt søgte Jean noget beklemt i dækning bag os. I det samme ser jeg i det fjerne 5 store fugle komme flyvende med retning mod os. »Hvad tror du, det er for fugle?« spørger jeg Poul. »Jeg ved det ikke,« svarer han. »Tror du, det er Regnspover?« spørger jeg. »Véd det ikke,« siger han. I næste øjeblik drejer een af fuglene lidt ud fra flokken, og så er jeg klar. »Det er gæs - dæk dig.« Det var let, og vi sad nu på knæene, godt camoufleret mellem de mange køer. »Får vi dem på skud,« siger jeg, »så ikke noget med fejlskydning, du tager dem til højre, og jeg tager dem til venstre.«

Fuglene kom i passende skudhøjde og med retning lige mod os. Bare det går - bare det går - de kan da vel ikke høre, hvor hjertet hamrer i vort bryst. Åh nej da - i 2 skuds afstand drejer de brat ind over mosen, spejdende ned til de mange tørvegrave. Bare de dog ikke forsvinder, men de fortsætter mosen rundt uden at opdage os, og nu dykker de brat ned mod en tørvegrav. Men ak og vé, uvist af hvilken grund går de pludselig i luften igen. Så sku' da osse. Men endnu engang kredser fuglene mosen rundt, og nu - åh - går de ned i en tørvegrav nær land ca. 300 m fra os.

Nu var gode råd dyre. De første 150 m kunne vi ved at gå bøjet komme frem i dækning af nogle Vidiebuske, men hvad nu. Parallel med mosen er plantet 2 rækker Sitkagran, som kun er ca. 75 cm høje og meget åbne. Der er ikke anden udvej, vi må om på den anden side af hegnet. Altså, ned på maven og mave sig frem, men hvad med hunden? Vil den nu ødelægge det hele for os? Aldrig har jeg set noget lignende. Det er første gang. Jean er ude for en sådan situation. Den lægger sig på maven ligesom vi andre og maver sig frem lige i hælene på Poul. Det er lige til Ug. Selvfølgelig bliver vi drivvåde, men hvem tænker på det nu, vi er målet så nær. Spændingen er næsten på bristepunktet.

Endelig når vi ubemærket af gæssene til enden af hegnet. Gæssene er skjult af lyng og siv, men er endnu 1½ bøsseskud fra os. Jeg hvisker til Poul: »Husk, du tager dem til højre og jeg dem til venstre. Nu tæller jeg til tre, og så springer vi.« - Et, to, tre, og så sprang vi. Netop som vi er inde på skudhold, kommer to af gæssene til syne. Gæk - gæk - og jeg holder som aftalt til den til venstre, og netop, som jeg trykker af, krydser gæssene bane og falder begge to. I næste nu kommer de andre tre gæs, og Poul, som blev snydt for sin første gås, får rettet ind igen og doublerer to gæs, mens jeg ta'r gås nr. fem med sidste skud. På Pouls »Apport« sprang Jean straks i tørvegraven, svømmede over, hentede den første gås, afleverede pænt til Poul, som påny sagde »Apport«. Det samme gentog sig. Da Poul påny sagde »Apport«, blev Jean stående og så uforstående på ham. Tre gæs - nej, nu måtte Poul da prime. Ergo måtte Poul ad lidt omvej ud over den gyngende grund sammen med Jean. Med en gås i hver hånd og Jean en gås i flaben kom de to sejrstolte ind med deres bytte. Det var for os alle 3 vore første gæs.

Thorvald var nu i mellemtiden kommet ned for at se, hvad vi skød så vældigt på. Jeg flottede mig

og gav ham en gås med hjem til konen. Resten af dagens jagt står helt i baggrunden på grund af vort gåsehæld. Tilbage er kun at fortælle, at da vi kom hjem, og gæssene var blevet beundret, så blev vi budt til et veldækket bord. Bedst som vi nu sidder og spiser, siger Poul pludselig: »Véd du hvad, du skulle?« »Nej,« sagde jeg. »Du skulle lade gåsehovederne udstoppe og sætte på et brædt, ellers er der ingen, der vil tro på den jagthistorie.«

Sådan blev det - jeg måtte straks ud og hente hovedet af den femte gås, før det led overlast. Nu pynter de over en dør i min entre. *Tonny.*

Så er jeg i Australien

På hele rundturen i Perth bemærkede jeg bl.a., hvor lidt hunde man havde inde i en by. På hele turen så jeg kun 5 hunde - det var 1 Pekingeser, 1 rød Spaniel og 3 bastarder. Det tyder ikke på, at hunde er populære i Australien. Jeg glæder mig til, at Huggos har en Schæfer.

Ud over mågerne så vi ikke andre fugle end nogle få af den verdenskendte Latterfugl. Australierne kalder den for Kukkebeeren.

Byen havde en mægtig stor park, som Poul og jeg gik rundt og betragtede med største interesse. Vi vendte så tilbage til »Illenis«. En mængde rejssende var blevet i Fremantle, om der var kommet nye og fyldt pladserne op, véd jeg ikke. Jeg lagde mærke til, at mørkningen her varer mindst 1 time ligesom hjemme i Danmark. Vi forlader nu Fremantle og står igen til havs. Vi runder Australiens sydvestlige hjørne og kommer nu ind i den Australiske Bugt på vej til næste anløbshavn - Melbourne.

Dette farvand er berygtet for at være hærget af storme. Endnu har havet holdt sig i skindet, men hvor længe? Ganske vist var en rask lille storm en oplevelse, men jeg kommer til at tænke på, da Ellen i 1956 rejste til Aaustralien - også på denne årstid. Da rasede stormen, mens de sejlede i den Australiske Bugt. Så var der en dag, en 12 års pige ville gå over det øverste dæk, så falder hun på grund af søgangen - glider hen over dækket og røg ned på næste dæk. Hun var dræbt på stedet. Hun var datter af et ungt emigrantpar. Tænk, hvilken start i det fremmede land.

Jeg tænker også på datoen den 1. oktober - hvordan mon det et gået mine brave jagtkammerater derhjemme i dag? Mon de har haft en god jag i dag? Hvilke spændende oplevelser har de mon haft? - Poul, der tabte sine penge, har i dag lånt 75,00 kr. af mig.

Vejret er i dag, hvad vi efter danske forhold vil kalde en god sommerdag. Jeg tror, vejret her kan sammenlignes med sidst i maj derhjemme. Alt var så skønt og frisk i Perth. Jeg genkendte flere af vore hjemlige græsarter. F.eks. var græsplænen så blød og behagelig at træde på som noget Smyrna-tæppe. Poul præsenterede mig i aftes for flere af sine bekendte - vi fik et par øller sammen. Derudover får jeg nok liden glæde af bekendtskabet. - For første gang sad jeg i nat oppe til kl. 2.

Søndag den 2. oktober.

I dag blev klokken igen sat 1 time frem. Ak ja, man skal jo blive tidligt gammel på den måde. Jeg træffer Poul ved 10-tiden. Bedst, som vi sidder og sludrer, lyder alarmklokken. Det gi'r uvilkårligt et gib i os - det lyder så ulykkesvanger. Det er heldigvis kun en prøve. Det betyder, at alle vandtætte ståldøre automatisk lukkes. Så må man ikke opholde sig i en sådan dørbåning. Det er en ugentlig prøve for at være klar over, at det hele fungerer, som det skal. Lad os tænke os, at situationen blev aktuel. Hvad ville så være bedst? En hurtig druknedød i havet eller langsomt omkomme af iltmangel i sådan en stålkasse? Selvfølgelig gøres der alt for at redde, hvad reddes kan.

Livet går sin vante gang. Søndag er som andre dage. Den eneste forskel for mig at se er 2 gudstjenester. Een om formiddagen og een om eftermiddagen - jeg véd ikke for hvilken trosretning. 2 præster og et hold bankfunktionærer for N.S.W.s Bank kom i går ombord i Fremantle, så nu har vi åben bank hver formiddag - så kan passagererne få deres bankforretninger ordnet. Man kan få rejsecheck omsat i australske dollar, men det gi'r vist et ret stort kurstab. I Privatbanken i Viborg tilrådede de at få rejse-checken omsat i engelske pund. Ergo - så fik jeg det, men tab under alle omstændigheder, før jeg når til Lithgow og kan tale med Huggo og Ellen om det. Penge - ja, det er da også rigtigt. Den dag Poul Nielsen havde tabt sin pung - stakkels mand - han får da let ved at veksle sine penge.

I dag har det nærmest været hundekoldt, så jeg fristet ikke til at spadserer på promenadedækket. Jeg håber da, det må være varmere i Lithgow. - Trods det, at jeg ellers får søvn nok i denne tid, så lider jeg skrækkelig af søvnighed. Jeg har i dag

sovet 1 time før og 1 time efter middag. Det må være luften her, der gør det. Et lyspunkt ved det er, at man synder jo ikke, mens man sover. Et rask spil kort ville have kvikket vældigt op. Jeg har forresten sovnet at låne mine kort ud i dag, men det går vel. - Endnu arter den Australske Bugt sig vel, havet er næsten så roligt, som det kan blive.

Mandag den 3. oktober.

Tiden går, og der er ikke langt igen - nu kun 4 dage. Selv om jeg har det godt, så længes jeg dog efter at forenes med mine kære. Her er den ene dag som den anden. Man står op - gør toilette - læser og skriver, spiser morgenmad kl. 9,15, så får vi frokost kl. 13,30, sover igen 1 til 2 timer, læser eller skriver eller snakker lidt med Poul. Kl. 18,00 går jeg i biograf, kommer ud derfra kl. 19,30 - spiser så til middag kl. 20,30. Resten af aftenen fordrives på forskellig vis, snakker måske med Poul, som iøvrigt er flink til at præsentere mig for sine bekendte, som jeg så med Poul som tolk kan få en sludder med. Et par øller glider jo nok ned sådan en aften. Sluttelig er jeg måske inde i dansesalonen og se på de dansende. Så er det døgn gået.

Klokken er igen i dag sat 1 time frem. I dag er vejret frisk og godt med enkelte solstrejf. - Jeg havde sat mig for at tage 400 toldfrie cigaretter med til Huggos. Men Poul sagde: »Vent med det, det kan ikke betale sig at gemme på dem så længe.« Som sagt så gjort. Da vi nu forlod Fremantle, begyndte jeg at tale om, at nu måtte jeg se at få de cigaretter købt. »Har du ikke købt dem endnu?« sagde Poul. »Det er jeg vel nok ked af, for det har stået i avisen, at når vi forlod Fremantle, kom der skat på øl, spiritus, tobak, cigarer og cigaretter.« D.v.s. at disse varer kommer til at koste ca. det dobbelte. Så røg den chance. Poul var som jeg ked af det, men sådan er det, når man ikke selv kan læse vor skibsavis. Jeg har vist ikke fortalt, at »Ellinis« havde sit eget dagblad.

I dag har jeg igen set Australiens-film. Det var især landbrugsfilm fra fåre- og kvægfarme. Vi så sukkeravl og -høst og fremstilling af sukker. Også fiskeri og fiskemetoder så vi. Sluttelig så vi Australnegre ude i deres naturlige omgivelser, ligesom vi så naturen i sommer og sol såvel som i vinter og sne, og vildtet - især kænguru - så vi ude fra naturen. Det har min allerstørste interesse, man bliver ligesom lidt kendt med landet, før man kommer der. Mere af den slags ville ikke skade.

(Fortsættes).

Canada

-DE STORE

VIDDERS LAND...

Jeg læste fornylig i nogle danske blade to forskellige artikler om Canada. Den ene beskrev gennemsnitscanadierens hverdag og var fyldt med danske kommentarer, især i form af kritik om den canadiske husmors færden. Den var meget negativ og direkte usand på flere punkter. Den anden var een stor hyldest til Canadas skønne natur og praktiske hverdagsliv, og jeg var meget glad for, at jeg fik læst denne artikel, skrevet af én, der som jeg har tabt sit hjerte til dette mærkelige store land med dets fantastiske natur og sammensatte befolkning.

Lad mig begynde med at beskrive naturen og de muligheder, den yder befolkningen både industrimæssigt og sportsmæssigt. Canada strækker sig 4500 miles vest-øst og når nord-syd fra polar-kredsen til samme breddegrad som Rom. Danmark er Canadas nærmeste nabo mod øst, og man er herovre meget interesseret i olieboringerne i Grønland. Det siger sig selv, at med så stor en udstrækning er naturen meget variabel. Man behøver ikke at gå længere nordpå end byen The Pas i Manitoba for at se hundeslædespand kørt af eskimoerne, og tager man til det sydligste punkt, findes her store vin- og ferskenplantager og for den sags skyld også giftige slanger og vildtvoksende kaktus (samme slags som man har stående i vindueskarmene i Danmark). Naturen er meget rig på mineraler, især spiller olie og naturgas en stor rolle. Her i Alberta er mange huse varmet op ved naturgas, og det er ganske almindeligt at se »oliehestene« stå og nikke med hovedet midt i en kornmark. Naturligvis giver alle disse naturkilder en god indtægt til Canada, men der følger også gener med. Mon en dansk husmor ville bryde sig om, at hendes mand arbejdede langt oppe i det nordlige året rundt, og hun kun så ham nogle dage hver tredje måned? Det er de vilkår, masser af

hjem eksisterer på. Der tjenes godt med penge, men der skal rigtignok også ydes noget for dem. Manden flyves af sted med oliekompaniets private maskine ind til stedet, hvor han skal arbejde, og han har ingen mulighed for at komme derfra, førend han bliver hentet igen. Alt det udstyr og proviant, der skal bruges i lejren, bliver fløjet ind med helikopter. Jeg kender flere danske familier, der lever under disse vilkår. En anden dansker, jeg kender, har en stor lastbil, og på den transporterer han hustrailere op til de øde egne af Canada. Han kan have en halv trailer på sin lastbil, og en anden følger efter med resten. Når de så kommer til vejs ende, hjælper de med at sætte husene sammen. På den måde bygges der en hel lille landsby. Sidste efterår havde han en tur til Alaska, som han regnede med ville tage ham ti dage (frem og tilbage til Calgary). Det tog i stedet 3 uger, førend han var hjemme igen. Der var faldet sne deroppe tidligere end beregnet, og de sidste 14 miles tog en uge at køre. Det var ganske vist også en tur op til en indianerlandsby (de skulle have en skole), der lå halvvejs oppe ad et bjerg, og vejen var meget dårlig, skrånede for meget, hvilket gjorde transport vanskelig, når der samtidig var glat. Han fortalte, at de havde siddet fast med fare for at kure baglæns, det var snestorm og nat og koldt, og de kunne ikke få hjælp førend om morgenen, måtte bare prøve at holde sig varme.

Det sker hver vinter, at mennesker omkommer i sneen, de nødlander måske, og man kan ikke finde dem; Et menneske kan ikke gå ret langt, hvis det er koldt, især når det blæser, uden at få forfrysninger. Jeg læste om en familie, som sidste efterår var taget på fisketur en søndag fra Vancouver og op til passet øst for Hope i B. C. De blev overfaldet af en snestorm, bilen kørte fast, de brugte strømmen i bilen for at få den fri, men det mislykkedes. Der var 15 miles til nærmeste beboelse, og de havde kun 2 soveposer og var 7 mennesker, og de havde naturligvis ikke regnet med overnatning. De kunne altså ikke holde sig varme i bilen, 2 af dem forsøgte at gå efter hjælp, og begge frøs ihjel. De øvrige krøb sammen i soveposerne under et træ, og da de blev fundet dagen efter, var kun 3 i live, og de havde svære forfrysninger. Jo, naturen har mægtige kræfter, og mennesket bliver så lille, når det står overfor den.

Hvert år er der mennesker, der overfalder af bjørne og bliver dræbt, specielt indenfor de store naturparkeres områder. Disse parker er hver for sig mindst lige så store som Danmark, og her lever et rigt ferieliv hvert år. Der er dejlige campingpladser med afgrænset plads til hvert telt, plads til bilen og et lille bålsted, en slags ovn til hver. Det

koster ikke meget at holde ferie på den måde, og man lever i nær kontakt med naturen. Parkerne er nemlig blot et stykke fredet naturland og er fortrinsvis anbragt i bjergene og på de skønneste steder. Her er mulighed for at fiske og hike, bade i de varme kilder, der er lavet til svømmebassiner, stå på vandski o.s.v. Om vinteren er det naturligtvis for koldt at campere, men så er der rige muligheder for ski- og skøjtesport. 70 miles fra Cargari har vi et skiterræn, der kan måle sig med de fineste steder i Schweiz, så det er ikke så mærkeligt, at skisporten er Calgarianernes yndlingsport.

Men der bydes også på andre store sportsmuligheder overalt i Canada. Mulighederne for fiskeri og storvildtjagt er udtømmelige, og alle har ret til at dyrke dem, når blot de har købt deres fiske- eller jagttegn. Min mand tager af sted som så mange andre en uge hvert år op i bjergene på jagt. De bor så i telt, da de rider ind, hvor biler ikke kan komme, og har en pragtfuld tid helt alene ude i den store natur.

Nå, men jeg fordyber mig vist alt for meget i dette, det må være, fordi jeg selv holder så meget af det. Førend jeg vil fortælle om mine egne oplevelser som præstekone herovre, synes jeg lige, at jeg vil beskrive den canadiske befolkning. Den er sammensat af alle mulige folkeslag fra hele verden. Derfor er Canada nødt til at være en fredsel-skende nation, hvor alle mødes i en demokratisk enhed; men medaljen har også en bagside. Alle disse emigranter fra forskellige lande kommer med uddannelser taget i de forskellige lande. Derfor er Canada nødt til, til stor fortrydelse for mange, der mener sig bedre uddannet end tilsvarende uddannelse i Canada, at kræve, at alle tager en eksamen igen indenfor sit fag for at vise, hvor meget de kan. Dette kan have sine vanskeligheder på grund af manglende sprogkundskaber, men er nødvendigt for at skabe en ensretning.

Som sagt er befolkningsbilledet meget afvekslende, og der er rig lejlighed til at studere folkekultur og traditioner fra hele verden. Der er forretninger, der bærer hver nations særpræg lige fra danske møbler, brugskunst og håndarbejder til kinesisk, hawaiansk og indisk kunst. Man kan ligeså købe mad fra hele verden, en aften befinde sig på Tahiti, en anden spise mexicansk pizza.

Gennemsnitscanadieren af i dag er meget forvænt. Han bor i et dejligt hus med god, billig varme og dejlige sanitære forhold. De fleste huse i nyere byer er bygget af træ, meget praktisk indrettede, men uden sans for, hvad vi danske kalder hjemlig hygge. Han har ofte 2 biler, så konen kan bruge den ene, mens manden er på arbejde. Han

arbejder tit til sent, så det er ofte konens opgave at holde styr på hjemmet. Han er som amerikaneren en meget venlig og hjælpsom type, er uhyre gæstfri, men gør ikke meget ud af det, når han har gæster. En invitation er tit givet i flæng, og man er meget uhøjtidelig med, hvad der serveres og med påklædning. Specielt i Vest-Canada er befolkningen meget jævn, man er på fornavn med hinanden, også selvom man ikke kender hinanden særlig godt, ja, selv med chefen på kontoret.

Næsten alle familier er medlem af en eller anden kirke. Den lutherske kirke er kun et af de mange kirkesamfund, der findes. Canada har frikirkesystem ligesom USA, d.v.s. ingen understøttelse fra staten, men heller ingen kirkeskat at betale. Den enkelte betaler til sin egen kirke, og det er ikke små summer, der skal til. Det betyder noget at være medlem af en kirke, også rent offentligt. Når man søger en stilling, bedes der ofte om en anbefaling fra ens præst, det samme gælder, når man søger om borgerret. Det har også stor betydning for børnene i en familie, at man er medlem af en kirke, da religionsundervisning kun gives gennem søndagsskolen. Derfor er søndagsskolearbejdet i Canada meget mere undervisningspræget end i Danmark.

Alt dette virkede som en behagelig overraskelse på min mand og jeg, da vi kom herover for 7 år siden. Vi havde fået til opgave fra Dansk Kirke i Udlandet at prøve at bygge en dansk menighed op i Calgary i Alberta. Der er ca. 1000 danske i byen, men kun et fåtal af dem gik i kirke, dels fordi de nu engang ikke var kirkegængere hjemmefra, dels fordi det kniber vældigt for danskere, der kommer fra den rummelige danske folkekirke at tilpasse sig den noget strengere lutherske canadiske kirke. Der er så mange anstødssten, der let jager danskeren væk fra den canadiske kirke, f.eks. kræves der temmelig store beløb årligt for at være medlem, og er man ikke medlem, kan det være vanskeligt at få sit barn døbt, at blive gift eller begravet, noget som vi derhjemme regner for hver mands ret.

Altså, vi kom herover, fik startet i en lejet kirke, og året efter samlede vi penge ind blandt danskerne og købte en gammel kirke, som vore håndværkere gjorde fint i stand frivilligt. Siden er kirken vokset støt med en god, fast menighedskerne. En dansk kirke i udlandet virker ligeså meget som et stykke socialt og kulturelt arbejde, som den virker som kirke. De fleste af vore faste kirkegængere har aldrig været kirkegængere, da de boede i Danmark. Derfor er alt så nyt og frisk, og vi kan tillade os mange utraditionelle sidespring.

Som præstekone virker man egentlig som en slags hjælpepræst. Der er mange ting, man kan hjælpe til med, som det ikke ville være nemt for præsten at ordne. Alle danske kirker i udlandet har deres støtte i damekredse. Hvad er en damekreds? Ja, det var også mit spørgsmål, da jeg skulle til at danne vores kreds. Hvordan skulle det lægges tilrette? Hvad skulle dens opgaver være?

Først og fremmest tager vi os af den årlige basar, som kirken holder for at samle penge til D.K.U. og til vore egne fornødenheder. Denne basar gav i år et overskud på 3100 dollars (ca. 22.000 kr.). Heraf kom ca. halvdelen ind ved salg af en lodseddél. Resten skaffede damerne ved at have en salgsbod med masser af ret store håndarbejder, tombola, salg af smørrebrød og kagebod med salg af hjemmebagt brød. Dette kræver et meget stort forarbejde, som gøres ved de månedlige møder.

Desuden har vi i marts måned en bod i en større basar for hele byen (velgørenhedsbasar), der holdes i et af de store shoppingcentre. Sidste år solgte vi hjemmebagt brød, forklæder og æbleskiver. Det var en stor succes med æbleskiverne (bagte 2500), da det ikke er noget, man kender herovre, og vi tjente ca. 500 dollars. Det indkomne bruges fortrinsvis til materialer til den store basar og til hjælp til danskere i en nødsituation.

Endvidere tager damerne sig af alle møder i kirken, sådan at der hver måned er 2 damer, der laver kaffe og bringer brød.

Det er også en opgave for damekredse at besøge de kronisk syge på hospitalerne nogenlunde regelmæssigt.

Fire gange om året har vi en eftermiddag for ældre danske fra hele byen og omegnen. (Mange fra denne gruppe tilhører andre kirker). Der er god tilslutning, 45-70 hver gang. De nyder at komme til en dansk gudstjeneste, træffe gamle venner, få sig en god kop kaffe og en sludder. Vi har på disse eftermiddage fået mange gode historier om, hvordan det var, da de kom herover, hvor frygteligt det var for farmerne i 30'erne, da alt var så tørt, og ingenting groede i næsten 10 år. De var meget fattige dengang, men de, der holdt ud, er velhavende i dag. Farmerlivet er farligt, men spændende herovre. De véd aldrig, om de får en god høst, eller om det hele bliver mislykket på grund af haglvejr eller for tørt vejr, men får de et års god høst, kan det nemt betale for års misvækst.

Som præstekone er jeg naturligvis med i dette brogede liv omkring kirken, fordi det morer mig, og jeg kan lide det. Jeg kan også lide at undervise

i søndagsskolen. Undervisningen foregår på engelsk, det er bedst forståeligt for børnene, og vi har 19 lærere (husmødre), som på skift hver 3. søndag har en klasse at undervise. Jeg har altid undervist de ældste børn. Jeg synes, det er interessant at diskutere med dem for måske at kunne hjælpe dem til at forstå, hvad kristentro er. De søndage, jeg ikke underviser i søndagsskolen, spiller jeg orglet i kirken, ikke fordi jeg er særlig god til det eller uddannet til det, men fordi det er vanskeligt at finde en uddannet dansk organist.

Jeg har her prøvet at give nogle rids af, hvad det vil sige at være præstekone ved en dansk kirke i udlandet. Jeg kan umuligt få det hele med, alle de småting ens hverdag er fyldt med foruden det at være mor til tre børn. Det kan ikke opremses, hvor mange timer, der bruges på telefonsamtaler for at trække lidt i trådene og få det hele til at glide, hvor mange mennesker, der kommer her, så i det ene så i det andet ærinde, nogle lige fra Danmark, som skal have hjælp til at finde et arbejde og et sted at bo, familier, som kommer uden møbler og husgeråd. Menigheden er som en stor familie, der prøver at hjælpe nyankomne til at finde sig til rette i en fart. Man låner lidt her og lidt der, og pludselig er et nødtørftigt hjem stablet på benene.

Man har det bestemt ikke kedeligt som præstekone i udlandet, det er et morsomt, interessant og udviklende arbejde, der først bliver trættende den dag, man ikke selv lever fuldt ud med i det. At der så er mange ting, man går glip af ved ikke at være blevet i Danmark, ja, det må man lære at finde sig i, og det er ikke altid lige let. Det største er savnet af familie og gode venner, man havde derhjemme, men det råder kirken bod på ved, at vi alle føler, som var vi én stor familie. Vi er fælles om savnet af Danmark, men vi har hinanden, og vi har fundet, at man kan plantes om til et andet land, når blot man selv arbejder med på det. Alle har en historie at fortælle om deres første år herovre, og den er som regel ikke kedelig, det er utroligt alle de strabadser, folk har været udsat for. Alle har den fornemmelse, at de egentlig hører til 2 steder, for de har halvt deres hjerte i Danmark, halvt herovre, men den danske kirke har hjulpet mange over de værste skær og er virkelig kommet til at betyde noget for emigranten *som kirke* - det sted, de søger hen efter hjælp og støtte, og hvor de holder af at komme.

Elsé Staal Nielsen (f. Storgaard Madsen),
Slægtsbogen, side 51, III B 2.

Ansvarshavende redaktør: Antonny Storgaard, Hjarbæk. – 8831 Løgstrup. - Tryk: Vejle sy Bogtrykkeri